

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/76/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619010114
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3619010114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Františka Kováča, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. septembra 2019 prejednal odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske a obžalovaného

C. R.,

nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom D., t. č. S. na výkon väzby llava,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2T/45/2019 zo dňa 17.6.2019 a takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa v napadnutom rozsudku celý výrok o treste odňatia slobody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný o d s u d z u j e podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 1 (jeden) rok nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaný na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Výroky o vine a uloženom ochrannom protitoxikomanickom liečení zostávajú týmto zrušením nedotknuté.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/45/2019 zo dňa 17.6.2019 bol obžalovaný C. R. uznaný vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Tr. zák., pretože dňa 02.03.2019 v čase okolo 07.24 hod. prišiel pod vplyvom alkoholu v D. na ulici H. XXXX/XX pred byt svojej matky Y. R., ktorá je nájomníčkou bytu na základe nájomnej zmluvy s D. bytovým družstvom F., ktorý byt sa nachádza na prízemí vpravo, následne začal búchať na dvere bytu, pričom žiadal svoju matku Y. R., aby mu otvorila a vpustila ho dnu do bytu, načo ho Y. R. viackrát vyzvala,

aby odišiel preč a zároveň mu uviedla, že ho do bytu nevpustí, načo obžalovaný vyšiel von z uvedeného bytového domu, prešiel k jeho zadnej časti, kde vyliezol na balkón predmetného bytu, ktorý sa nachádza vo výške cca 1,6 m od zeme, prekročil balkónové zábradlie a na balkóne začal búchať do sklenených balkónových dverí, pričom Y. R. ho odmietla vpustiť do bytu a znovu ho opakovane vyzvala, aby odišiel preč, na ktoré výzvy obžalovaný nereagoval a na uvedenom balkóne zotrval až do príchodu hliadky Obvodného oddelenia PZ Partizánske, pričom uvedeným konaním porušil domovú slobodu svojej matky Y. R., nar. XX.XX.XXXX.

Bol za to odsúdený podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. súd uložil obžalovanému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaniami podanými v zákonnej lehote napadli tak prokurátor, ako aj obžalovaný.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania podaného v neprospech obžalovaného, čo do výroku o treste uviedol, že výrok o treste považuje za neprímerane nízky, v rozpore so zásadami na ukladanie trestov, a aplikácia ustanovenia § 39 Tr. zák. bola v prípade obžalovaného nedôvodná. Skutočnosť, že obžalovaný spáchal skutok tým, že sa zdržoval na balkóne bytu, resp., že v byte poškodenej býval 37 rokov s jej súhlasom, nemožno považovať za dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 Tr. zák. Neboli zistené žiadne okolnosti prípadu, či závažné pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Poukázal najmä na okolnosť, že obžalovaný je v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za rovnaký zločin, ktorého sa dopustil voči svojej matke. Doposiaľ bol už 4-krát súdne trestaný, nepodrobil sa v skúšobnej dobe probačnému dohľadu, jeho matka uviedla probačnej úradníčke, že so synom má problémy, vedie záhaľčivý život a nikde nepracuje. Trest preto nezodpovedá všetkým zákonným kritériám na ukladanie trestov, nezohľadňuje osobu páchatel'a, ani zásady generálnej a individuálnej prevencie. Navrhol preto výrok o treste zrušiť, a uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obhajca obžalovaného zdôvodnil odvolanie obžalovaného tak, že podáva toto, aj do výroku o vine a treste. S matkou obžalovaný býval 37 rokov, mal s ňou vybavovať povolenie na prechodný pobyt v uvedenom byte, matka však neurobila všetky potrebné kroky. Správali sa s matkou tak, že má v byte užívacie právo. V byte nefunguje zvonček, bežne chodil cez balkón, obaja s matkou nepovažovali balkón za súčasť bytu. Matka bola na neho v predmetný deň nahnevaná z jeho správania usúdila, že pil alkohol. Nepočul, že by ho vyzývala, aby odišiel preč, či opustil balkón. Chcela len, aby dočasne opustil domácnosť. Zámerom matky bolo docieľiť len jeho vykázanie z bytu, nie trestné stíhanie. Matka ho vyslovene nevyzvala, aby opustil balkón, urobili to policajti. Vzhľadom na uvedené okolnosti považuje uložený mu trest za neprímerane prísny, situácia vznikla sledom nešťastných udalostí. Nespôsobil žiadnu škodu, ani nikomu neublížil. Celá vec jeho aj matku mrzí, matka ho navštevuje vo väzení, posielala mu peniaze. Požiadala vlastníka bytu o udelenie mu prechodného pobytu. Žiada, aby krajský súd zrušil rozsudok a vrátil vec na nové konanie, alebo aby sám obžalovaného spod obžaloby oslobodil. S odvolaním prokurátora nesúhlasí.

Obžalovaný v doplnení svojho odvolania uviedol, že poškodená už pri prvom výsluchu na polícii vravela, že si neželá, aby bol potrestaný, vyšetrovatel'ka sa mu však mstí, lebo odmietol podpísať ňou predkladané dokumenty. Bol uvedený do omylu od matky, ktorá mu mala ísť vybaviť prechodný pobyt. Políciu jeho matka zavolała preto, že si myslela, že je pod vplyvom alkoholu, čo ju nahnevalo. Je pravdou, že vyliezol na balkón, zaklopal tam, ale nie úmyselne. Nikto nerešpektuje želanie poškodenej, ktorá nechce, aby bol stíhaný. Štát má v prvom rade rodinu spájať a nie rozdeľovať. Najviac týmto trpí jeho matka - poškodená. Chce, aby poškodená bola opätovne vypočutá, rovnako aj jeho sestra G. V.. Táto mu ponúkla aj bývanie. Ľutuje, čo sa stalo, ale cíti sa byť nevinný.

Písomne sa k veci vyjadrila aj poškodená - matka obžalovaného. Táto uviedla, že žiada byť opätovne vypočutá. Nevadilo jej, že bol obžalovaný na balkóne, ale vadilo jej, že prišiel opitý. Preto volala policajnú hliadku. Chcela nech ho odvedú preč aspoň na pár dní, nechcela pre neho väzenie. Nebola si vedomá,

že je to trestný čin, na balkón mu nikto chodiť nezakázal, chodil tak aj v minulosti. Nechce, aby bol za to potrestaný. Neupozornila ho ,aby odišiel z balkóna.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Odvolaniu podriadeného prokurátora navrhla vyhovieť. Obžalovaný na dôvodoch odvolania zotrval a navrhol, aby odvolací súd tomuto vyhovel. Uviedol, že žiada odvolanie prokurátora zamietnuť. Poškodená uviedla, že žiada krajský súd o zmiernenie trestu pre obžalovaného, vadilo jej z jeho strany, že požíva alkohol.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, a odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania správne rozhodol o vine obžalovaného pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/,e/ Tr. zák., § 127 ods. 3, ods. 4 Tr.zák., pretože obžalovaný bez oprávnenia vošiel do obydlija iného a to nedovoleným prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu a napriek jasne a zrozumiteľne vyjadrenej vôli oprávnenej užívateľky bytu v tomto bez oprávnenia zotrval, pričom skutok spáchal voči chránenej osobe- blízkej osobe svojej matke, aj ako osobe vyššieho veku.

Výrok o vine bol preukázaný najmä výpoveďou matky obžalovaného - poškodenej, ktorá uviedla, že obžalovanému už v minulosti zrušila pobyt v byte, pretože ju k tomu doviedlo jeho nezodpovedné správanie. V deň skutku ho žiadala, aby opustil domácnosť a viac sa nevracal v čase, keď bol v byte prvýkrát. Teda obžalovaný nemôže namietat', že o tom, že nemá prísť do bytu nevedel. Zároveň svedkyňa potvrdila, že keď sa druhýkrát vrátil opätovne ho žiadala, aby odišiel a následne volala políciu. Zo záznamu príslušníkov polície na č.l. 14 spisového materiálu vyplynulo, že poškodená Y. R. volala hliadku polície z dôvodu, „že sa násilím snažil do bytu dostať jej syn C. R.“. Uvedené skutočnosti potvrdila poškodená aj po príchode hliadky príslušníkom polície, ktorým uviedla, že obžalovaný napriek tomu, že ho vyzývala aby odišiel, sa do bytu dobíjal /čl. 11/. V súlade s jej výpoveďou a so záznamami členov na mieste činu zasahujúcej hliadky polície je aj výpoveď svedka C. H., druhá poškodenej , ktorý sa v čase činu nachádzal tiež v predmetnom byte. Tento jednoznačne potvrdil, že obžalovaného poškodená stále vyzývala na odchod z bytu, čo obžalovaný musel počuť, lebo bol aj v obývačke bytu. Po príchode hliadky obžalovaný odmietol akceptovať aj výzvu policajnej hliadky, aby opustil byt, kládol polícii aktívny odpor, bol značne pod vplyvom alkoholu, čo preukazuje aj zápis o dychovej skúške na č.l. 122. Z uvedeného dôvodu boli voči nemu použité aj donucovacie prostriedky, ako to vyplynulo z č.l. 13 spisového materiálu.

Obranu obžalovaného súd s poukazom na vyššie uvedené považoval za účelovú, urobenú v snahe zmierniť jeho zodpovednosť za žalovaný trestný čin. Navyše už obžalovaný s takouto trestnou činnosťou mal skúsenosti, pretože bol za rovnaký skutok voči svojej matke- poškodenej Y. R. v minulosti odsúdený. Hrozba premeny trestu odňatia slobody, ktorý mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu, ho mala odradiť od akejkoľvek trestnej činnosti, ale aj od požívania alkoholu, či omamných látok, nakoľko mal tiež vedomosť, ako sa chová pod ich vplyvom.

Skutočnosť, že mu matka mala v byte vybavovať pobyt, nič nemení na fakte, že v čase skutku nemal oprávnený dôvod sa v byte zdržovať. Taktiež bolo nielen svedeckými výpoveďami priamych svedkov, ale aj listinnými dôkazmi dostatočne preukázané, že ho poškodená niekoľkokrát vyzvala, aby z jej bytu odišiel, a napriek tomuto obžalovaný neoprávnene v byte zotrval. Ku skutočnosti, že obžalovaný nepovažuje balkón za súčasť bytu je potrebné uviesť, že zákon určuje čo sa pod pojmom byt rozumie, teda, že sú to nielen obytné miestnosti samotného bytu, ale aj príslušenstvo k bytu /kúpeľňa, povala, pivnica, balkón či iné/. Obžalovaný pritom uviedol, že poškodená chcela len doceliť jeho vykázanie z bytu, nie trestné stíhanie. Teda sám priznáva, že si je vedomý, že poškodená ho v čase skutku v byte nechcela. Uvedenú skutočnosť jasne preukazuje aj to, že volala políciu. Jej vôľa jednoznačne vyplynula aj z výpovede svedka H., či záznamov príslušníkov polície, a teda musela byť dostatočne zrejmá aj obžalovanému. To, že neskôr sa poškodená snažila zmierniť svoju výpoveď v prospech obžalovaného, považuje odvolací súd za snahu poškodenej - ako matky obžalovaného zmierniť jeho vinu, navyše takéto určitú dobu po skutku jej už zmiernené vyjadrenia nekorešponujú s ostatnými vo veci vykonanými

dôkazmi, ani s jej prvotnou výpoveďou, či skutočnými dôvodmi, pre ktoré volala v čase skutku políciu, a ktoré aj osobne hliadke zopakovala.

Preto ani odvolací súd nepovažoval za potrebné znovu vypočuť poškodenú, ktorá bola riadne vypočutá tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Navyše odvolací súd zamietol aj návrh obžalovaného na výsluch jeho sestry, jednak z dôvodu, že odvolací súd nevykonáva dokazovanie, ako tomu je na súde prvého stupňa, ale vychádza zo skutkového stavu zisteného týmto súdom. Ale aj z dôvodu, že sestra obžalovaného nebola prítomná pri skutku, a teda nie je zrejmé, k čomu by mala vypovedať v danej trestnej veci.

K výroku o vine na základe vyššie uvedeného boli podľa názoru odvolacieho súdu pred súdom prvého stupňa v riadnom konaní produkované dostatočné usvedčujúce dôkazy. A to nielen výsluchmi priamych svedkov skutku, či oboznámením znaleckého posudku na obžalovaného, ale aj potrebných listinných dôkazov. Tieto dôkazy pri ich posudzovaní jednotlivo i v celku dávali ucelenú, logickú, ničím nenarušenú reťaz priamych aj nepriamych dôkazov, smerujúcich k jedinému a bezpochybnému záveru o vine obžalovaného. Súd prvého stupňa všetky tieto dôkazy správne vyhodnotil, a spolu s právnymi úvahami ich zahrnul do rozsudku, na ktoré odôvodnenie krajský súd poukazuje v celom rozsahu. Preto nemohol akceptovať odvolacie námietky obžalovaného ohľadom výroku o vine.

Ohľadom výroku o treste nemožno prisvedčiť odvolaniu prokurátora, že je tento neprimerane mierny vzhľadom ku osobe obžalovaného. K odvolacej námietke prokurátora, že nemalo byť pri výmere trestu použité ustanovenie § 39 Tr.zák. krajský súd uvádza nasledovné : obžalovanému je za vinu kladený jeden skutok - zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b /, ods. 3 písm. a/ Tr.zák., § 139 ods. 1 písm. c/,e/ a § 127 ods. 3, ods. 4 Tr. zák. Pre tento zločin je trestná sadzba uvedená v Trestnom zákone vo výmere tri až osem rokov. Podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. mu však táto trestná sadzba mala byť zvýšená na výmeru 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov, keďže sa dopustil spáchania zločinu opätovne.

V danom prípade správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že zohľadniac všetky okolnosti tohto prípadu je možné použitie ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Vychádzal nielen z okolností skutku, ale najmä zo skutočnosti, že obžalovaný je osobou podľa znalca z odboru zdravotníctva závislou na metamfetamínoch, a táto závislosť v kombinácii s alkoholom má veľmi negatívny dosah na jeho správanie a spôsobuje mu problémy v sociálnych vzťahoch, najmä v jeho rodine. Preto mu súd správne zároveň ukladal ochranné protitoxikomanické liečenie, ktoré zohráva prvoradú a najdôležitejšiu úlohu pri jeho náprave.

Krajský súd však trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, uložený obžalovanému súdom prvého stupňa považoval zohľadniac práve vyššie spomenuté okolnosti prípadu, ale aj vyjadrenia poškodenej na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach, kde veľmi emotívne prezentovala žiadosť o zmiernenie trestu obžalovanému, ako svojmu synovi, za neprimerane prísny. Tu krajský súd akceptoval čiastočnú dôvodnosť odvolacích námietok obžalovaného ohľadom výmery súdom prvého stupňa mu uloženého trestu odňatia slobody. Samotná poškodená na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní uviedla, že nemá záujem o exemplárne potrestanie obžalovaného - svojho syna. Je potrebné, aby sa tento liečil, lebo jej najviac z jeho chovania vadilo užívanie alkoholu. Správne súd prvého stupňa zdôraznil osobitné okolnosti tohto skutku, ktorý bol spáchaný obžalovaným voči osobe, u ktorej dlhšiu dobu býval . Tu je potrebné vziať do úvahy, že matka obžalovaného pred skutkom, kedy obžalovaný určité obdobie po súdom mu nariadenom absolvovanom liečení abstinoval, do bytu púšťala, a dovolila mu v ňom zostať, avšak za ňou určených podmienok. Zároveň mu však jasne a zreteľne dala najavo, kedy si jeho prítomnosť v byte neželá.

Tiež krajský súd nemohol prehliadnuť, že obžalovanému hrozí premena pred týmto konaním podmienčne odloženého trestu odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov. Za daného stavu preto znížil krajský súd trest obžalovanému uložený na 1 rok, a keďže obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Takýto trest je plne v súlade so všetkými kritériami na ukladanie trestov uvedenými v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., ale aj zásadami individuálnej a generálnej prevencie. Zároveň je spôsobilý zabezpečiť nápravu obžalovaného, ale je aj vyslovene potrebný na jeho prevýchovu.

Záverom však krajský súd uvádza, že nemohol vyhovieť všetkým námietkam obžalovaného týkajúcim sa prísnosti trestu, najmä z pohľadu jeho nepodmienečnosti. Tu je potrebné zohľadniť aj odvolacie námietky prokurátora a zdôrazniť, že štát v prípade obžalovaného už využil viaceré možné prostriedky na zabezpečenie jeho nápravy, avšak neúspešne. Obžalovaný absolvoval ústavné protitoxikomanické liečenie, hoci až po určitej dobe znovu z jeho strany došlo ako to sám priznal k užívaniu pervitínu, a to práve aj v deň skutku. Zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva vyplynula jeho závislosť na metamfetamínoch. Zároveň uvedené látky kombinoval s alkoholom, ako to vyplynulo zo zápisu z vykonanej mu dychovej skúšky. Za trestnú činnosť v minulosti ním spáchanú mu boli uložené podmienené tresty odňatia slobody, posledný trest uložený mu rozhodnutím Okresného súdu Partizánske zo dňa 11.07.2016, právoplatný dňa 11.07.2016 mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní do 11.07.2020. V tejto skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia nielenže nevykonával návštevy probačného a mediačného úradníka, ale samotná jeho matka - poškodená sa na jeho správanie sťažovala, ako to vyplynulo zo správy probačného a mediačného úradníka na č.l.149. Teda miernejší trest v jeho prípade by nebol dostatočne prevýchovný, a nevedol k jeho náprave, pretože jeho konanie vyústilo do opakovanej trestnej činnosti. U obžalovaného absolútne absentuje kritický postoj ku svojmu konaniu, kedy zo všetkého viní len svoje okolie.

Trest vo výmere 1 roka uložený mu krajským súdom zodpovedá osobe obžalovaného, ale najmä celkovým okolnostiam jeho trestnej činnosti, či písomným alebo osobným vyjadreniam poškodenej - matky obžalovaného, ktorá ako jediná poškodená trestnou činnosťou obžalovaného vyjadrila predovšetkým potrebu jeho liečby pred trestaním jeho osoby. Má zároveň aj všetky znaky trestu zákonného, spravodlivého, a taktiež zohľadňuje predchádzajúci život obžalovaného, keď ani v minulosti mu uložené tresty nevedli k jeho náprave a prevýchove, a neodradili ho od trestnej činnosti, pritom je spôsobilý zabezpečiť, aby obžalovaný získal kritický náhľad na svoje konanie v rámci plnenia resocializačného programu počas výkonu trestu odňatia slobody.

Výroky súdu prvého stupňa o vine a uloženom ochrannom opatrení zostali týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.